

Jätetty $\frac{5}{XII}$ - 38.

Kivikautinen asuinpaikka

Mynämäen pitäjän Juvan kylässä Knuutilan talon maalla Pyhensillan vieressä. Tutkinut Muinaistieteellisen toimikunnan määräyksestä heinäkuussa 1938 J. Voionmaa.

KM 10846

muut löydöt 10607, 10623, 10839, 10903, 10913.

valokuvat 11776-90.

3 karttaa

vrt. venäl. topogr. kartta lehti XII:15

ja taloud. kartta lehti III:3 Vehmaa.

Kun Mynämäen - Laitilan maantietä oikaistiin ja uutta Pyhensiltaa rakennettiin, valtio osti näitä töitä varten soraa ja hiekkaa vanhan sillan läheltä Juvan kylän Knuutilan talolle kuuluvasta sorakuopasta. Keräilijä August Laine ja työmiehet löysivät soranajossa kiviesineitä, joita Laine useassa erässä toi museoon. Asuinpaikka oli tekemälläni virkamatkalla vain koekaivauksella todettava ja kartoitettava ja soranotto sen mukaan rajoitettava, sillä ajan ja varain puutteessa laajaa kaivausta ei voitu suorittaa.

5 Löytöpaikka on 7.45 km NNW Mynämäen ja 20.3 km SO Laitilan kirkosta, Laajojen ja Mynämäen - Laitilan maantien leikkauskohdassa. Kivikauden aikaiset korkeussuhteet ilmenevät C - F Meinanderin kaivauskertomuksen karttaliitteestä. Maasto on asuinpaikan vaiheilla hiekkaista kangasmaata. Asuinpaikka on Laajoen luoteispuolen töyräessä, joen katkaisemassa, kilometrejä Laitilan maantien kainalossa jatkuvassa harjussa. Maapohja on siis soraa. Havumetsän vuoksi humuskerros on ohut - vain muutaman cm:n - , mutta löytöjä on jo siinäkin. Kiinteät jätteet ja samalla kulttuurikerros alkoi

keskimäärin 4 - 5 cm syvyydestä jatkuen n. 20 - 25 cm siitä. Alimpana on töyrään ylävierteellä soramaa, lähempänä joen rantaan savihiesu ja savi.

2

Kaivausalue oli n. 30 m laaja, pintamaan yläraja oli ~~30.00~~ ja alaraja selvävat ~~30.00~~ *kattaliikkeistä* m, alaraja 30,00 m y.m.p. Kun oli saatu selville asuinpaikan summittaiset rajat, kiellettiin soranotto sen alueelta ja kaivaus jätettiin toistaiseksi. Tutkimus jäi siis kesken, aloitetun kaivausalueen kulttuurikerrostakaan ei ehditty kaivaa loppuun ja kiinteät jätteet jätettiin paikalleen. Myöhemmin kesällä ylioppilas C - F Meinander joutui suorittamaan kaivauksen tällä samalla asuinpaikalla, jolloin keskenjäänyt alue kaivettiin pohjaan asti.

Esinelöydöt.

Kaivausalueen syvyys kaivauksen päättyessä oli n. 15 - 20 cm. Koska maanpinnasta lähtien kerrosvaihteluita ei ollut, ei esineiden punnitustilauksilla olle merkitystä. Sensijaan on kartalle merkitty esineiden löytösyvyyden selvittämiseksi ruutujen pinta ja pohjasyvyys suoraan merenpinnasta lähtien.

Kiinteät jätteet.

Kaivausalueella oli kulttuurikerroksessa pikkukivistä tehtyjä latomuksia, jotka yhdessä lieden ja muiden jätteiden kanssa muodostavat ^{ka} kodanpohjia. Alempi pienkivikko ruuduissa I,I, II:a,b ylempi ruuduissa II:a,b. Edellinen oli maanrinteen mukainen hiukan luoteesta kaakkoon kalteva. Sen ylempää soikea alempaa kulmikas pohja oli ladottu etupäässä pienistä kivistä eri tiheäksi eri kohdissa. Kivikon karttaan merkityissä kohdissa oli maantäyteisiä halkaisijaltaan n. 10 cm kuopanteita, joihin ^v vajosi verrattomasti helpommin kuin soramaahan niiden vieressä ja koko kaivausalueella. Jotkut kuopanteista saattavat olla mädäntyneitten puunjuurienkin jättämiä.

Toinen kivikko ruuduissa II:a,b oli tiheydeltään ja kivien koolta suurin piirtein samanlainen kuin edellinen, mutta muuten

*rauta
pöykki*

H raja
rajoiltaan tavallisempi. Rakenteellisesti se luultavasti liittyy alempaan kodan pohjaan itsenäisenä rakenteena. Paaluja tai luontaisia kuopanteita oli sen äärellä enemmän. Kokonaisuudessaan tämä kivikko jättää epämääräisen vaikutuksen.

Kivikkojen yläpuolella oli kivetön alue, jossa oli erikoisen paljon hiiltä, tuhkaa ja palanutta hiekkaa. Mainittuja kuoppia oli varsinkin sen luoteispuolella, mutta niiden joukossa enemmän epävarmoja kuin varmoja paalunjälkiä, koska tuhka ja hiili ovat pehmentäneet maata.

Muitakin kiinteitä jätteitä oli sorakuopan reunassa. Ruuduissa I:a ja I:a puoliksi särkynyt liesi, kodanpohjan ulkopuolella. - Toinen kiviryhmä ruudussa I:a lienee soranotolta säilynyt. Valokuvasta selviää - paremmin kuin kartasta - sen kehämäinen muoto, ladelman keskellä ja vaiheilla ei ollut nokea eikä hiiltä.

Kaiken kaikkiaan kaivausalueen kiinteät jätteet, kodanpohjat liesi ja muut jätteet, ovat kokonaisuus. Kivikoiden tutkimus jäi epämääräiseksi kaivauksen keskeytyessä.

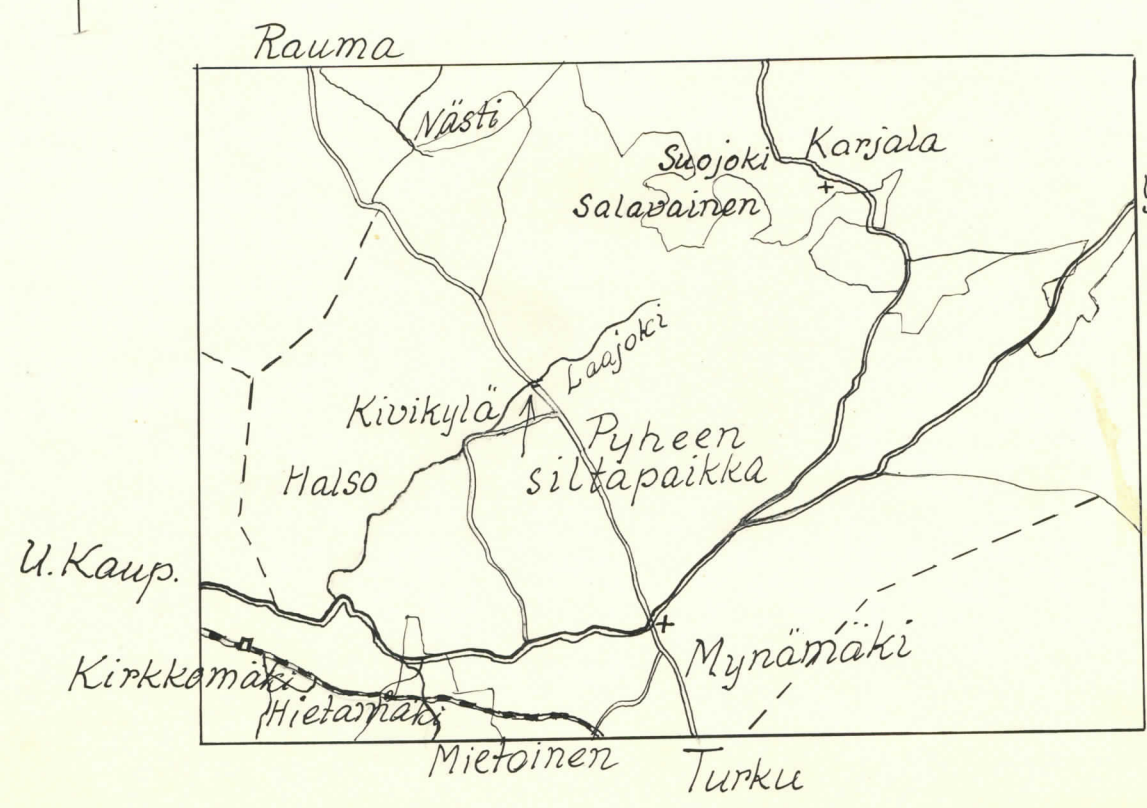
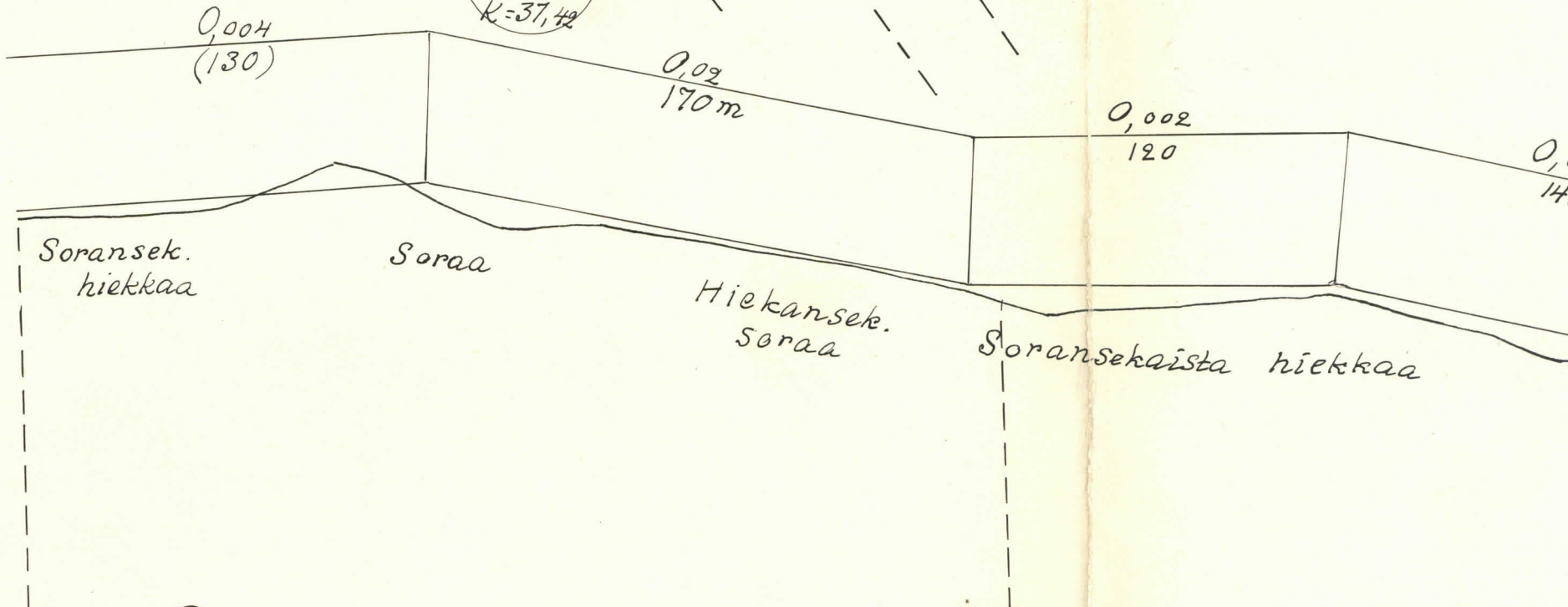
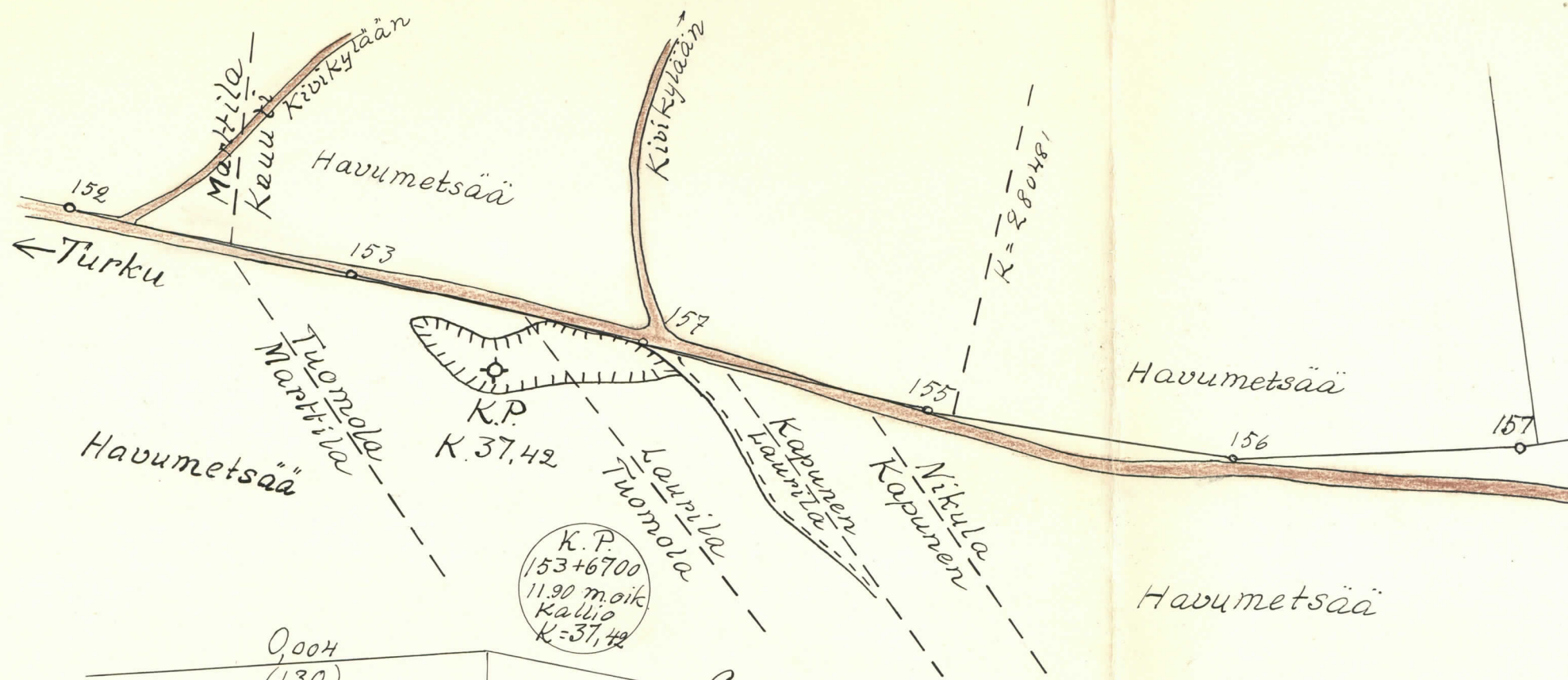
Asuinpaikan löytöjen yläraja on suunnilleen ruudussa IV. n. 30.00 m.y.m., vaikka sitä ylempääkin on saatu esineitä, kuten luonnollista on, paikan maaston ollessa kivikaudella kartan osoittaman mukainen.

Muuallakin Pyhensillan ympäristöllä on kivikautisia asuinpaikkoja. Jo kuvatun asuinpaikan pohjoispuolella on parissa kohtaa löydetty kiviesineitä, samaten monesta harjun sorakuopasta maantien varrella.

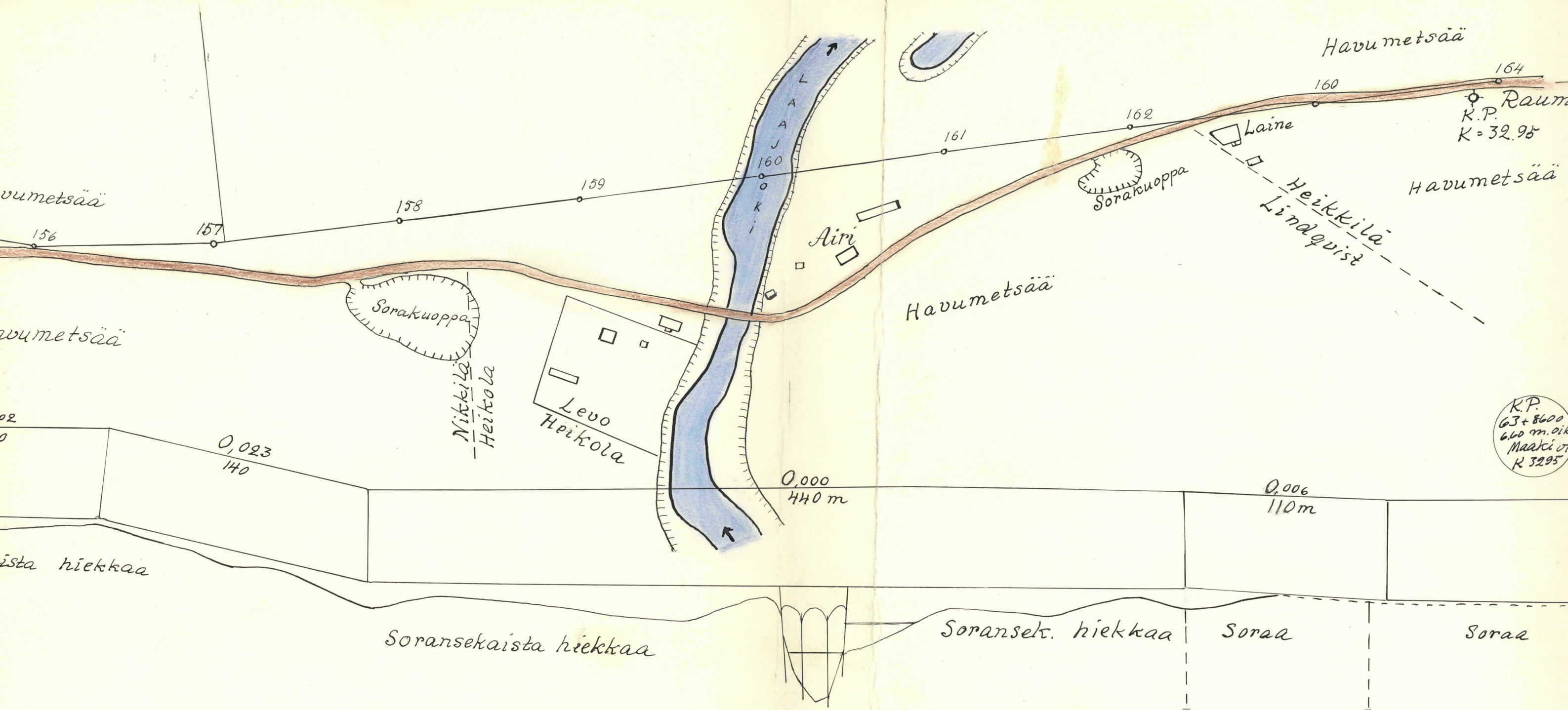
Eräästä sorakuopasta August Laine oli löytänyt u h r i k i v e n. Se oli ennen kaivauksia viety sorakuopan suulla olleen veräjän peruskiveksi, eikä sitä ehditty kaivaa maasta ylös. 10623 verifikaateissa on tarkka piirros kiven uhrikuopasta.

Helsingissä 17. II. 1938.

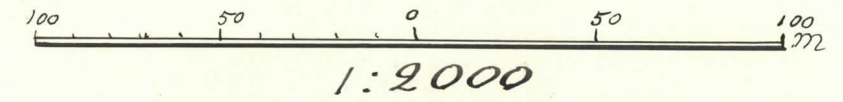
Jouko Voionmaa

Yleiskartta
 1:200,000
 0 5 10 km

Turun-Rauman maantiellä
 km:n 41/57 kohdalla Mynämäen
 pitäjässä Laajoen ylijohdavan
 Pyheen siltapaikan
 tutkimus

10 km

Airin asunto

Salminen

LIND-
QVIS-
TIN

SORA-
KUOPPA

Kaivausalue

LIETETTA
Laajoki

Pieni maa-kivi ⊕ 32.36

VALTION

L
E
V
O

TURKUUN

Mynämäki, Pyhensilta.
Kivikauden asuinpaikka.
J. V. VII. 38.

1:1000.

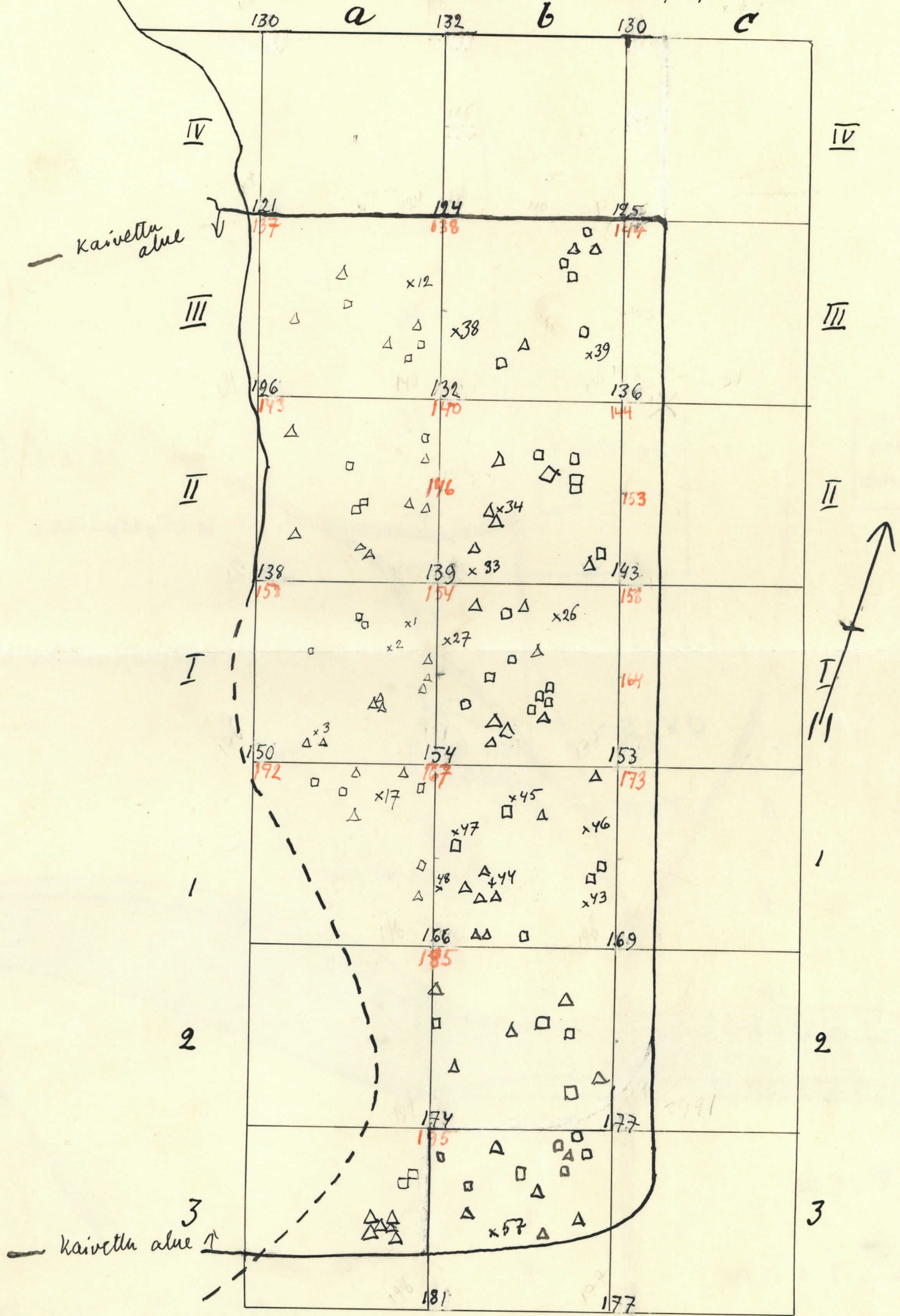
Punnituskartta

1:50

punnituksen $\left\{ \begin{array}{l} \text{pintaluku} \\ \text{pohjaluku} \end{array} \right.$

K.p. 277 on 33.90^m y.m.p

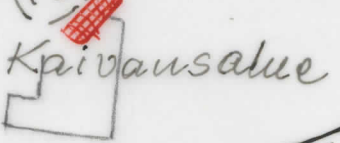
muut numerot löytöjen ja
10846 alumnusmerkit $\left\{ \begin{array}{l} \square \text{ kvartsia kivi-isoklona ja hiisinkiveu paloja} \\ \triangle \text{ savias. paloja} \end{array} \right.$

Airin asunto

LIND-
QVIS-
TIN

Raja
pyykki

LIETETTA
Laajajoki

LIETETTA

vanha
silta

LIETETTA

Pieni
maa
kivi ⊕ 32.36

VALTION

TURKUN

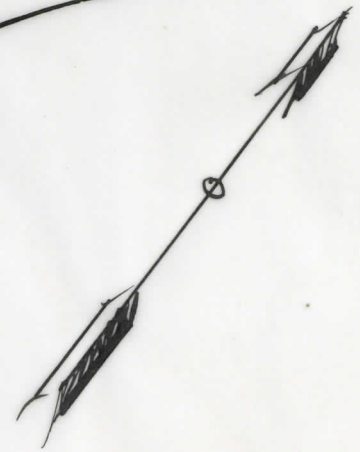
L
E
V
O

K
N
U

niittyä

✗ löytöpaikka

✗ löytöpaikka

Mynämäki, Pyhensilta
Kivikauden asuinpaikka
J. V. VII 38.
1:1000

Vorönnen
Kainaus
Heinäk.-38

Mynämäki Pyhänsilta, kirkk. as. p

11779

11780

Pyhänsillan asuinpaikka vasemman kuvan va-
semmassa reunassa, oikeassa reunassa uusi
oita, oikeanpuoleisen kuvan keskellä vanha sil-
ta ja maantie, edessä aleva tie häy valtatietä
Saluiselle y.m. Vasemman kuvan taustassa tri-
sella puolen jokea aleva levon asuma; valoku-
vattu luoteesta.

11781

11782 ↗

11783 ↖

Pyhänsillan asuinpaikka on muolella merkityssä kohdassa.
etualalla Laajoki (virtaa kuvan suunnassa oikealta vasemmalle). Taus-
sassa keskellä Saluisen asuma, vasemmalla etualalla vanha
silta, taustassa kirin asuma. Valokuvattu itäkaakosta.

Mynämäki, Pyhänsilta kivik.as.p

11784

Kiinteitä jätteitä, kaakosta kuvattu; va-
remmasta laidasta puuttunut lieden pivo-
likas. kuva 11777 jättoa varemmanalle.

11785

Lieri ja kehämäinen kiveys sorakuo-
pan reunassa n. kaakosta

11786

Kiinteät jätteet melkein pohjoisesta.
Ennen valokuvausta maa on kasteltu;
sorakuoppa oikealla

11787

Kuin yllä, kiveysten ympärillä
olevat tikut painettu paalunjal-
kien kohdille.

Mynämäki

11788
Maantiesiikaisu uuden Pyhän-
sillan kaakkoispuolella. Ase-
paikkalöytöjä on oikaisun tausta-
päissä.

11789
Siirtolohkare ja sen alla ole-
van kuolan suuhun laadotut
kivet. Murttaman sadan met-
rin päissä Mynämäen Laitilan ties-
tä koilliseen, sillalta n. 1 km maantietä.

11790
Sora kuopan veräjä puun
pylväskivi. Sen alla on pe-
rustukseksi pantu uhrakivi.

